

som det ser ud i dag, retfærdigere og mere anvendeligt ud fra såvel den enkeltes som hele samfundets synspunkt.

Uddannelse er af central betydning for de reformer, vi er i gang med. Opkvalificering er den strategi, der er lagt vægt på. Vi ønsker ikke et samfund præget af lavløn og lavstatus; det skaber svage grupper.

Samtidig synes jeg, der er grund til i den sammenhæng at advare mod at tænke erhvervsrettet uddannelse alt for snævert. Mange ledige mangler sociale og almene kompetencer. De føler ikke, at de slår til på arbejdsmarkedet. Det skal deres erhvervsrettede uddannelsesforløb tilrettelægges efter.

Arbejdsmarkedet har behov for medarbejdere med både stærke faglige og personlige kvalifikationer. Det nytter ikke at kunne svejse til ug med kryds og slange, hvis man ikke kan arbejde sammen med andre.

Men alle mennesker kan noget. Det er udgangspunktet for arbejdsmarkedspolitikken, og det er udgangspunktet for den sociale side og for uddannelsespolitikken.

Det kommende år skal bruges til en række store uddannelsesreformer på voksenuddannelsesområdet og på ungdomsuddannelsesområdet. Målet er klart: Vi skal skabe et uddannelsessystem, som tager udgangspunkt i og styrker den enkelte i det, han eller hun kan. Sådan skal det være i folkeskolen, og sådan skal det være i det øvrige uddannelsessystem.

Vi har det klare mål, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse. Vi mener ikke, at nogen skal jages igennem uddannelserne, men til gengæld er der god brug for at skabe mere fleksible uddannelser med meget bedre muligheder for meritoverførsel, godskrivning af reelle kvalifikationer og bedre vejledning til den enkelte. Det er det, som undervisningsministerens forslag til reformer vil dreje sig om.

Det kommende folketingsår byder unægtelig på mange andre væsentlige initiativer. Jeg skal ikke gå i detaljer, men blot nævne et par enkelte her. Fra radikal side lægger vi overordentlig vægt på, at der nu kommer et udspil fra regeringen om forebyggelse på folkesundhedsområdet. Vi lægger også vægt på, at der tages de nødvendige initiativer på sygehusområdet i hovedstaden, og at det sker som et led i en reform af hovedstadens administrative system.

Vi har med glæde bemærket, at der er lagt op til væsentlige nye initiativer på miljøområdet

for at fastholde CO₂-målsætningen. I den forbindelse vil jeg gerne her kvittere for trafikministerens hurtige reaktion på det radikale forslag under førstebehandlingen af finanslovforslaget i september om en såkaldt konsensuskonference, hvor politikere, administratorer og eksperter kunne mødes og prøve på at komme videre.

Det er godt, at man har besluttet sig til at stå fast ved målsætningen, men det haster med at komme i gang, og derfor efterlyser vi nogle mere konkrete retningslinjer for, hvordan det arbejde nu skal foregå. Ikke mindst bør regeringen forpligte sig til en handlingsplan på trafikområdet. Det har vi aldrig haft, og det er faktisk nødvendigt, hvis vi skal videre. Det er en værdig opgave for regeringen.

Så nogle få ord om økonomi og økonomisk politik, som jo er en forudsætning for hele vores arbejde i den kommende tid. Ja, der er grund til bekymring. Ja, vi skal tage det alvorligt, men nej, der er ingen grund til panik. Vi har været tidligt ude, vi har strammet allerede med pinsepakke og kommuneaftale, og så ligger der et finanslovsforslag også med en stramning.

Vi skal naturligvis følge den udvikling, som vi kan se omkring os, meget, meget nøje, men jeg vil godt citere, hvad økonomiministeren skriver i forordet til den netop udkomne »Økonomisk Oversigt« om det, vi ser i øjeblikket: »Den udvikling er uacceptabel, og den skal vendes«. Det er overskriften for den politik, der skal føres, men det er ikke det, som fører til panik. Det fører til fornuftige, velovervejede tiltag, sådan som vi allerede er i gang med det.

Samtidig forekommer det mig tiden til at overveje færdselsreglerne i den internationale økonomi og for de finansielle transaktioner, og det er også tiden til at overveje, hvordan vi kan bruge de internationale organisationer på en bedre måde til at få lagt de rette begrænsninger på og rammer for den globale økonomiske udvikling og den liberalisering, som jo selvfølgelig skal fortsætte, men skal fortsætte på en fornuftig måde.

De seneste års internationale krise har vist os de store problemer, vi står over for, og man kan ikke lade være med at spørge, om det virkelig er naturligt og rimeligt, at vi accepterer det, som man passende kunne kalde den økonomiske junglelov internationalt, når lang tids erfaring har overbevist os om, at vi ikke skal acceptere den nationalt.